

KÄSITÖÖ JA KODUNDUS

Aine õpetamine toimub:

Põhikooli 5, 6, 7, 8, 9 klassides

Kokku kooliastmes: 324 tundi, millest nädalas 9 tundi.

Tunnijaotus:

5. kl., nädalas 2 tundi, kokku 70 tundi

6. kl., nädalas 1 tundi, kokku 35 tundi

7. kl., nädalas 2 tundi, kokku 70 tundi

8. kl., nädalas 2 tundi, kokku 70 tundi

9. kl., nädalas 1 tund, kokku 35 tundi

Pädevused põhikooli lõpuks:

- 1) tunneb rõõmu üksinda ja koos teistega töö tegemisest;
- 2) arutleb töö ja tehnoloogia muutumise üle;
- 3) teostab oma loomingulisi ideid, kasutades selleks sobivaid tehnikaid ja materjale;
- 4) kasutab loovülesannete täitmiseks materjali kogudes nüüdisaegseid teabevahendeid ning ainekirjandust;
- 5) tunneb ja väärtustab rahvaste kultuuripärandit;
- 6) analüüsib enda loomingulisi ja tehnoloogiaalaseid võimeid ning teeb valikuid edasisteks õpinguteks;
- 7) valib tervislikku toitu, koostab tasakaalustatud ja mitmekülgse menu ning valmistab erinevaid toite;
- 8) tuleb toime koduse majapidamise ja pere eelarvega ning käitub teadliku tarbijana.

Läbivad teemad:

„Elukestev õpe ja karjääri planeerimine” – õpilane tutvub tehnoloogia arenguga ja inimese rolli muutumisega tööprotsessis. Ideede rakendamiseks valitakse tehnoloogilisi võimalusi, tööde kavandamine üksi ja üheskoos aitavad arendada ja analüüsida oma töövõimeid.

„Keskond ja jätkusuutlik areng” – tooteid valmistades kasutab õpilane säästlikult nii looduslikke kui ka tehismaterjale. Tähelepanu pööratakse keskkonnasäästlike tarbimisharjumuste kujundamisele ja kujunemisele (sorteeritakse jäätmeid, hoitakse kokku energiat ja ressursse).

„Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus” – arendatakse õpilaste algatusvõimet, ettevõtlikkust ja koostöövõimet, rõhutades seejuures oskust realiseerida oma ideesid ja korraldada oma tööd. Seda eelkõige elluviidud projektide toel.

„Kultuuriline identiteet” – tutvumine esemelise kultuuri, kommete ja toitumistavadega võimaldab näha kultuuride erinevust maailma eri paigus ning teadvustada oma kohta mitmekultuurilises maailmas. Õpitakse märkama ja kasutama rahvuslikke elemente esemete disainimisel.

„Teabekeskond”– projekte ja ideesid ellu viies kasutatakse erinevaid teabekanaleid ja õpitakse hindama kogutud info usaldusväärsust. Interneti kasutamine võimaldab olla kursis erialaste uudistega.

„Tehnoloogia ja innovatsioon” – õpilasel on arvuti kasutamise võimalus oma töö kavandamisel ja presenteerimisel. Õpitakse oma tööd virtuaalkeskonnas esitlema.

„Tervis ja ohutus” – erinevate tööliikide puhul tutvutakse tööohutusega ja arvestatakse ohutusnõudeid. Tutvutakse erinevate looduslike ja sünteetiliste materjalidega ning nende omadustega, mis aitab teha esemelises keskkonnas tervisest lähtuvaid valikuid. Tervisliku toitumise põhitõdede omandamine ning tervislike toitute praktiline valmistamine loovad aluse terviseteadlikule käitumisele.

„Väärtused ja kõlblus” – kujundatakse väärtustavat suhtumist töösse ja töö tegijasse. Rühmas töötamine annab väärtuslikke kogemusi üksteise arvestamisel, organiseerimisoskuse arendamisel ning võimalike konfliktide lahendamisel. Kodunduse etiketiteemade kaudu kujundatakse praktilisi käitumisoskusi erinevates situatsioonides, õpitakse mõistma käitumisvalikute põhjusi ja võimalikke tagajärgi.

Hindamine (erisused, kui on):

Hindamisel lähtutakse Lagedi Põhikooli Hindamisjuhendist.

TÖÖÕPETUSE AINEKAVA

4. KLASS

AINEALASED EESMÄRGID:

Tööõpetusega taotletakse, et õpilane:

- 1) tunneb rõõmu ja rahuldust töö tegemisest;
- 2) õpib vaatlema, tundma ja hindama esemelist keskkonda;
- 3) tunneb ning kasutab mitmesuguseid materjale ja töövahendeid ning lihtsamaid töötlemisviise;
- 4) mõtleb välja loovaid lahendusi ja oskab neid lihtsalt teostada;
- 5) töötab ohutult üksi ja koos teistega;
- 6) hoiab puhtust kodus ja koolis ning täidab isikliku hügieeni nõudeid;
- 7) teab tervisliku toitumise vajalikkust;
- 8) hoolib oma kodukoha ja Eesti kultuuritraditsioonidest.

KÄSITÖÖ JA KODUNDUS II kooliaste 4. KLASS

Õppesisu	Lõiming teiste õppeainetega	Õpitulemused	Õppetegevused, meetodilised soovitusel ja näited võimalikest tööülesannetest
Kodundus (8 tundi)			
Töö organiseerimine ja hügieen (3 tundi) Isikliku hügieeni nõuded köögis töötamisel. Ohutus. Nõude pesemine käsitsi ja masinaga, köögi korrashoid. Jäätmete sorteerimine. Tööjaotus rühmas, ühistöö kavandamine, hooliv ja arvestav käitumine.	Loodusõpetus - Kodukoha looduskeskkonna muutumine inimtegevuse tulemusena. Jäätmekäitlus. Säστεv tarbimine. Inimeseõpetus (I kooliaste) – Meeskonnatöö. Tööjaotus. Sallivus. Üksteise eest hoolitsemine ja teiste abistamine.	Teadvustab hügieenireeglite järgimise vajadust köögis töötamisel. Järgib töötamisel ohutusnõudeid, hoiab korras oma töökoha. Tunneb jäätmete hoolimatust käitlemisest tulenevaid ohte keskkonnale ning enda võimalusi jäätmete keskkonnasõbralikul	Rühmade moodustamine. Ühine vestlus üksteisega arvestamise tähtsusest, et ennetada mõne õpilase tõrjutust rühmatöös. Töötamine rühmas, tööülesannete jaotamine. Tutvumine õppeköögi. Retsept ja mõõtühikud, lühendid retseptides. Praktiline ülesanne rühmale: mõõtmine ja kaalumine, mõõtühikute teisendamine. Prügi sorteerimine ja nõude pesemise kord kooli õppeköögis, selle võrdlemine koduste võimalustega. Praktiline töö: Lihtsa retsepti järgi ühistööna toidu
Toidu valmistamine Retsept. Mõõtühikud.	Matemaatika - Harilik ja kümnendmurd.		

	<p>Matemaatika (I kooliaste) - Massiühikud gramm, kilogramm, tonn. Massiühikute vahelised seosed. Mahuühik liiter. kasutab mõõtmisel sobivaid mõõtühikuid, kirjeldab mõõtühikute suurust temale tuttavate suuruste kaudu;</p> <p>Eesti keel – üldkasutatavad lühendid. Lühendite õigekiri.</p>	<p>e käitlemisele kaasaaitamiseks.</p> <p>Kasutab mõõdunõusid ja kaalu.</p> <p>Valmistab lihtsamaid tervislikke toite.</p>	<p>valmistamine, mille käigus toiduaineid nii mõõdetakse kui kaalutakse. Tähelepanu pööratakse hügieenireeglitele ning köögi korrastamisele ning jäätmete sorteerimisele.</p>
<p>Lauakombed (3 tundi) Lauakombed ning lauakatmise tavad ja erinevad loomingulised võimalused. Lauapesu, - nõud ja – kaunistused. Sobivate nõude valimine toidu serveerimiseks.</p>	<p>Inimeseõpetus (I kooliaste) - Käitumisreeglid. Minu käitumise mõju ja tagajärjed.</p> <p>Kunstiõpetus - Vormi ja funktsiooni seos, innovatiivsus. Jätksuutliku tarbimise põhimõtted, kunsti ja disaini kaudu elukeskkonna parandamine.</p>	<p>Katab vastavalt toidukorrale laua, valides ja paigutades sobiva lauapesu, -nõud, ja – kaunistused.</p> <p>Peab kinni üldtuntud lauakommetest.</p>	<p>Arutelu teemal: Miks on vaja lauakombeid? Ülesanne: paiguta vastavalt menüüle lauale nõud (kasuta võib näiteks õpiku abi) Salvrätikute voltimine skeemi järgi.</p> <p>Praktiline töö: Küpsisetordi valmistamine, tee keetmine, laua katmine, korrektne lauas käitumine.</p>
<p>Toiduainete külm töötlemine (2 tundi) Töövahendid</p>	<p>Matemaatika (I kooliaste) - geomeetrilised kujundid</p>	<p>Valib töövahendid vastavalt töö eesmärgile ning</p>	<p>Tutvumine töövahenditega õppekõrgis. Tutvumine tükeldusviisidega, aedviljade eeltöötlemisega. Viilud, kuubikud, rattad, ribad,</p>

<p>köögis. Ohutus. Toiduainete eeltöötlemine ja külmtöötlemine. Toiduainete lühiajaline säilitamine. Võileivad.</p>	<p>igapäevaelus.</p>	<p>kasutab neid ohutusnõudeid arvestades.</p> <p>Hindab grupi töötulemust.</p> <p>Teab väljendite “kõlblik kuni..” ja “parim enne...” tähendust.</p>	<p>kangid, sektorid.</p> <p>Praktiline töö: erinevad võileivad, kokteili valmistamine. (retseptid on valitud nii, et nende käigus tuleb kasutada erinevaid töövahendeid ja ka aedvilju eeltöödelda). Oma tööle hinnangu andmine.</p>
<p>Käsitöö (19 tundi)</p>			
<p>Töö käik (1 tund) Töö planeerimine, vajalikud õppevahendid, ohutusnõuded käsitööklassis töötamisel</p>		<p>Järgib töötamisel ohutusnõudeid, hoiab korras töökoha.</p>	<p>Tutvumine käsitööklassi töökohtade ja kodukorraga. Ohutus ja tagajärjed selle eiramisel. Mõttekaardi koostamine ja arutelu teemal “Miks on vaja töökoht korras hoida?”</p>
<p>Tikkimine (3 tundi) Töövahendid ja sobivad materjalid. Üherealised pisted. Tööp käik Töötamine suulise juhendamise järgi. Töötamine tööjuhendi järgi.</p>	<p>Eesti keel – kaasõpilaste ja õpetaja eesmärgistatud kuulamine. Kuuldu põhjal tegutsemine. Tööjuhendi lugemine. Joonis jm visualiseerivad vahendid. Tarbe- ja õppetekstide mõtestatud lugemine.</p>	<p>Hindab oma töö korrektsust ja esteetilisust.</p> <p>Töötab iseseisvalt lihtsama tööjuhendi järgi.</p>	<p>Tutvumine tikkimiseks sobivate materjalide ja töövahenditega. Tikkimisniidi kinnitamine töö alustamisel ja lõpetamisel. Pistete õppimine juteriidele suulise juhendamise ja õpiku või töölehe abil. Üherealised pisted: eelpiste, tikkpiste ja varspiste</p>
<p>Tikkimine. Kavandamine.</p>	<p>Kunstiõpetus - Erinevate objektide</p>	<p>Kavandab omandatud</p>	<p>Kavandada 10x10 cm suurune lihtne tikand teemal “imeline lill”, mille</p>

(1 tund) Idee ja kavandi tähtsus eseme valmistamisel.	kujutamine vaatluse ja mälu järgi. Kavandamine kui protsess ideede arendamiseks	töövõtete baasil jõukohaseid käsitööesemeid.	tikkimisel saaks kasutada õpitud üherealisi pisteid. Materjalide valimine tikkimiseks.
Tikkimine (4 tundi) Mustri kandmine riidele. Töö teostamine. Töö viimistlemine.	Matemaatika – mõisted horisontaalne, vertikaalne.	Kasutab tekstiileseme kaunistamisel üherealisi pisteid.	Vajadusel kavandi lihtsustamine, mustri kandmine riidele. Värvide valik ja tikkimine. Tikitud töö vormistamine õnnitluskaardina, kasutades sobivat värvilist kartongi.
Heegeldamine (2 tundi) Töövahendid ja sobivad materjalid. Ahelsilmuste heegeldamine.	Matemaatika – mõõtmine ja arvutamine.	Heegeldab põhisilmuseid.	Heegelnõela ja lõnga sobivuse kontrollimine. Algsilmuse ja ahelsilmuste moodustamine. Ühe ja kahevärvilise keti heegeldamine. Arvutusülesanne: kui palju kulub materjali kindla pikkusega keti heegeldamiseks. Arutelu rühmas: kahevärvilisele ketile otstarbe leidmine
Heegeldamine (6 tundi) Kinnissilmuste heegeldamine. Kavandamine Värvusõpetuse põhitõdede arvestamine esemete disainimisel.	Kunstiõpetus - Kompositsiooni tasakaal, pinge, dominant, koloriit.	Heegeldab põhisilmuseid. Kavandab omandatud töövõtete baasil väikese-mahulisi käsitööesemeid. Hindab oma töö korrektsust ja esteetilisust.	Tutvumine heegeldatud esemetega. Kinnissilmuste heegeldamine. (Õpime kasutama tööjuhendit) Väikese heegeldatud eseme kavandamine.(mobiilikotike, nõelapadi) Värvide valik- soojad ja külmad toonid. Töö heegeldamine. Viimistlemine.
Materjalid (1 tund) Tekstiilkiudained.	Loodusõpetus	Kirjeldab looduslike kiudainete saamist ja	Õppefilm: lamba pügamine, villa töötlemine. Praktiline töö: tutvumine lambavillaga, lõngadega.

Looduslikud kiud, nende saamine ja omadused. (Lambavill)		põhiomadusi.	
Projektõpe (8 tundi)			
<p>Nii käsitööd ja kodundust kui ka tehnoloogiaõpetust õppivad õpilased saavad valida kahe samaaegselt toimuva teema vahel (käsitööõpetaja viib läbi ühe valikteema, tehnoloogiaõpetaja teise).</p> <p>I Valikteema 8 tundi Märgviltimine Vajalikud vahendid ja materjalid. Töö käik märgviltimisel.</p> <p>II Valikteema Õhukese pleki voolimine</p>	<p>Loodusõpetus</p> <p>Eesti keel – Trükised (raamat, ajaleht, ajakiri). Nendes orienteerumine ja vajaliku teabe leidmine.</p>	<p>Leiab iseseisvalt lahendeid ülesannetele ning probleemidele</p> <p>Kavandab ning valmistab omandatud töövõtete baasil väikesemahulisi käsitööesemeid.</p>	<p>Tutvumine erinevate vilditud töödega, ajakirjade, raamatutega.</p> <p>Praktiline töö: Ümara pallikese viltimine, sellest kuusehte kavandamine kasutades erinevaid kaunistusi – pärlid, tikkimispisted.</p>

Käsitöö ja kodunduse ainekava, 5. klass

Pädevused klassi lõpuks:

- 1) tunneb rõõmu üksinda ja koos teistega töö tegemisest;
- 2) järgib ohutusnõudeid ja hoiab korras töökoha;
- 3) saab aru tööjuhenditest ja selgitavatest joonistest;
- 4) teab tervisliku toitumise põhialuseid.

Õppekava sisu (teemad, põhimõisted):

Heegeldamine: töövahendid ja sobivad materjalid, põhisilmused, edasi-tagasi heegeldamine, skeemi järgi heegeldamine.

Kudumine: töövahendid ja sobivad materjalid, silmuste loomine, parem- ja pahempidine silmus, ääresilmused, kudumi lõpetamine, kudumi viimistlemine ja hooldamine.

Tikkimine: töövahendid ja sobivad materjalid, üherealised pisted, töö viimistlemine.

Õmblemine: töövahendid ja sobivad materjalid, täpsuse vajalikkus õmblustöös, õmblusmasina niiditamine, lihtõmblus, palistused, õmblustöö viimistlemine.

Kodundus: isikliku hügieeni nõuded köögis töötades, viisakusreeglid lauas ja lauakatmine, toiduainete eeltöötlus, külmtöötlus, kuumtöötlus, toidupüramiid, tervislik toit.

Tegevused (projektid, õppekäigud, ühistegevused jne):

Projektitöö (5.-6. klassi õpilased): viisakusreeglid (lõpptulemuse esitlemine plakati või voldikuna)

Õppekäik Eesti Vabaõhumuuseumisse – tutvumine eesti rahvakultuuriga 19. sajandil.

Lõimumine teiste ainete ja läbivate teemadega:

Suhtluspädevus (sh võõrkeeltepädevus) – teavet kogudes areneb õpilase funktsionaalne kirjaoskus ning täieneb tema tehnoloogiasõnavara. Oma tööd esitledes ja valikuid põhjendades saadakse esinemiskogemusi ning areneb väljendusoskus.

Matemaatikapädevus – õpilane kasutab oma töös loogilist mõtlemist ja matemaatilisi teadmisi. Õpilane arvutab ja mõõdab.

Loodusteaduslik pädevus – töötades erinevate looduslike materjalidega tähendab nende omadustega tutvumist.

Sotsiaalne pädevus – õpilased töötavad ühistel eesmärkidel, mis aitab õppida teistega arvestamist, käitumisreegleid järgima ning oma arvamusi kaitsma.

Kunstipädevus – erinevate esemete disainimine ning valmistamine pakub õpilastele loomingulise eneseväljenduse võimalusi.

Tervise ja kehakultuuri pädevus – praktilistes ülesannetes kinnistub terviseteadlik käitumine, ergonoomika põhimõtete arvestamine ning tervisliku toitumise ja sportliku eluviisi väärtustamine.

Kasutatav õppekirjandus:

A. Pink “Kudumine IV-IX klass”, Saara Kirjastus 2002

A. Pink “Heegeldamine IV-IX klass”, Saara Kirjastus 2004

A. Pink "Õmlemine IV-IX klass", Saara Kirjastus 2003

A. Pink, K. Teder "Tikkimine. Väike rahvarõivaõpetus IV-IX klass", Saara Kirjastus 2005

Käsitöö ja kodunduse ainekava, 6. klass

Pädevused klassi lõpuks:

- 1) tunneb rõõmu üksinda ja koos teistega töö tegemisest;
- 2) tunneb ja kasutab mitmesuguseid materjale ning töövahendeid, järgib seejuures ohutusnõudeid ja hoiab korras töökoha;
- 3) saab aru tööjuhenditest ja selgitavatest joonistest;
- 4) teab tervisliku toitumise põhialuseid;
- 5) leiab ideid ja oskab neid esitleda;
- 6) tunneb põhilisi toiduaineid ja nende omadusi ning valmistab lihtsamaid toite;
- 7) tunneb oma kodukoha ja Eesti kultuuritraditsioone.

Õppekava sisu (teemad, põhimõisted):

Heegeldamine: ringheegeldamine, motiivide heegeldamine ja ühendamine, heegelkirjade ülesmärkimise viisid, heegeldustöö viimistlemine.

Kudumine: lihtsa koekirja lugemine.

Tikkimine: kaherealised pisted, tarbe- ja kaunistuspisted, ravuslikud motiivid, mustri kandmine riidele.

Õmblemine: äärestamine, õmblemine käsitsi ja õmblusmasinaga, lõike paigutamine riidele, õmblusvarud.

Kodundus: teravili ja teraviljasaadused, aedvili, liha ja lihasaadused, kala ja kalasaadused, munad, toidurasvad, tööjaotus rühmas, ühistöö kavandamine, hooliv ja arvestav käitumine, ühistöö analüüsimine ja hindamine.

Puhastus- ja korrastustööd. Kodutööde planeerimine ja jaotamine. Töövahendid. Rõivaste pesemine käsitsi ja masinaga. Hooldusmärgid. Triikimine. Jalatsite hooldus.

Tegevused (projektid, õppekäigud, ühistegevused jne):

Projektitöö (5.-6. klassi õpilased): viisakusreeglid (lõpptulemuse esitlemine plakati või voldikuna)

Õppekäik Eesti Vabaõhumuuseumisse – tutvumine eesti rahvakultuuriga 19. sajandil.

Lõimumine teiste ainete ja läbivate teemadega:

Suhtluspädevus (sh võõrkeeltepädevus) – teavet kogudes areneb õpilase funktsionaalne kirjaoskus ning täieneb tema tehnoloogiasõnavara. Oma tööd esitledes ja valikuid põhjendades saadakse esinemiskogemusi ning areneb väljendusoskus.

Matemaatikapädevus – õpilane kasutab oma töös loogilist mõtlemist ja matemaatilisi teadmisi. Õpilane arvutab ja mõõdab.

Loodusteaduslik pädevus – töötades erinevate looduslike materjalidega tähendab nende omadustega tutvumist.

Sotsiaalne pädevus – õpilased töötavad ühistel eesmärkidel, mis aitab õppida teistega arvestamist, käitumisreegleid järgima ning oma arvamusi kaitsma.

Kunstipädevus – erinevate esemete disainimine ning valmistamine pakub õpilastele loomingulise eneseväljenduse võimalusi.

Tervise ja kehakultuuri pädevus – praktilistes ülesannetes kinnistub terviseteadlik käitumine, ergonoomika põhimõtete arvestamine ning tervisliku toitumise ja sportliku eluviisi väärtustamine.

Kasutatav õppekirjandus:

A. Pink “Kudumine IV-IX klass”, Saara Kirjastus 2002

A. Pink “Heegeldamine IV-IX klass”, Saara Kirjastus 2004

A. Pink “Õmblemine IV-IX klass”, Saara Kirjastus 2003

A. Pink, K. Teder “Tikkimine. Väike rahvarõivaõpetus IV-IX klass”, Saara Kirjastus 2005

Käsitöö ja kodunduse ainekava, 7. klass

Pädevused klassi lõpuks:

- 1) tunneb rõõmu üksinda ja koos teistega töö tegemisest;
- 2) arutleb töö ja tehnoloogia muutumise üle;
- 3) teostab oma loomingulisi ideid, kasutades selleks sobivaid tehnikaid ja materjale.

Õppekava sisu (teemad, põhimõisted):

Heegeldamine: tutvumine heegeltehnika loominguliste võimalustega – mitmevärvilise mustri heegeldamine.

Kudumine: silmuste kahandamine ja kasvatamine, ringselt kudumine, silmuste arvestamine, eseme kudumine ja viimistlemine.

Tikkimine: tutvumine erinevate tikanditega, tikand loomingulise väljendusvahendina – pilutamine.

Õmblemine: kanga kuumniiske töötlemine, rõivaeseme õmblemine, mõõtude võtmine.

Kodundus: tekstiil rõivastuses ja kodunduses, toataimede hooldamine, ideekavandi kujundamine, kaunistamine kui kujundamine – oma stili tunnetus.

Makro- ja mikrotoitained, nende vajalikkus ning allikad. Toiduainete toitainelise koostise hinnang. Toitumisteave meedias, Mitmekülgse ja tasakaalustatud päevamenüü koostamine lähtuvalt toitumissoovitustest. Kuumtöötlemisviisid. Tarbija õigused ja kohustused. Märgistused toodetel. Ostuotsuste mõjutamine, reklaami mõju. Teadlik ja säästlik majandamine. Leibkonna eelarve, tulude ja tulude tasakaal. Laenud.

Tegevused (projektid, õppekäigud, ühistegevused jne):

Ühistegevus 7. klassi poisid ja tüdrukud – niidigraafikas seinapildid (ühendatud käsitöö ja tehnoloogiaõpetus).

Lõimumine teiste ainete ja läbivate teemadega:

Suhtluspädevus (sh võõrkeeltepädevus) – teavet kogudes areneb õpilase funktsionaalne kirjaoskus ning täieneb tema tehnoloogiasõnavara. Oma tööd esitledes ja valikuid põhjendades saadakse esinemiskogemusi ning areneb väljendusoskus.

Matemaatikapädevus – õpilane kasutab oma töös loogilist mõtlemist ja matemaatilisi teadmisi. Õpilane arvutab ja mõõdab.

Loodusteaduslik pädevus – töötades erinevate looduslike materjalidega tähendab nende omadustega tutvumist.

Sotsiaalne pädevus – õpilased töötavad ühistel eesmärkidel, mis aitab õppida teistega arvestamist, käitumisreegleid järgima ning oma arvamusi kaitsma.

Kunstipädevus – erinevate esemete disainimine ning valmistamine pakub õpilastele loomingulise eneseväljenduse võimalusi.

Tervise ja kehakultuuri pädevus – praktilistes ülesannetes kinnistub terviseteadlik käitumine, ergonoomika põhimõtete arvestamine ning tervisliku toitumise ja sportliku eluviisi väärtustamine.

Kasutatav õppekirjandus:

A. Pink "Kudumine IV-IX klass", Saara Kirjastus 2002

A. Pink "Heegeldamine IV-IX klass", Saara Kirjastus 2004

A. Pink "Õmblemine IV-IX klass", Saara Kirjastus 2003

A. Pink, K. Teder "Tikkimine. Väike rahvarõivaõpetus IV-IX klass", Saara Kirjastus 2005

Käsitöö ja kodunduse ainekava, 8. klass

Pädevused klassi lõpuks:

- 1) tunneb rõõmu üksinda ja koos teistega töö tegemisest;
- 2) arutleb töö ja tehnoloogia muutumise üle;
- 3) teostab oma loomingulisi ideid, kasutades selleks sobivaid tehnikaid ja materjale;
- 4) kasutab loovülesannete täitmiseks materjali kogudes nüüdisaegseid teabevahendeid ning ainekirjandust;
- 5) tunneb ja väärtustab rahvaste kultuuripärandit;
- 6) valib tervislikku toitu, koostab tasakaalustatud ja mitmekülgse menüü ning valmistab erinevaid toite.

Õppekava sisu (teemad, põhimõisted):

Heegeldamine: tutvumine heegeltehnika loominguliste võimalustega – liniku heegeldamine.

Kudumine: kultuuridevahelised seosed, erinevused ja sarnasused. Mitmekultuuriline keskkond, palmikute kudumine.

Tikkimine: käsitöötehnikad ja töötlus läbi aegade ja seda mõjutavad tegurid. Töö planeerimine ja teabe hankimine tänapäeva teabelevist, selle analüüs ja kasutamine, sümbolid ja märgid, rišeljöötikand.

Õmblemine: eseme õmblemiseks sobivate tehnoloogiliste võtete kasutamine. Eseme õmblemise tehnoloogilise järjekorra määramine. Õmblustöö viimistlemine..

Kodundus: toiduallergia ja toidutalumatuse. Taimetoitlus ja dieetide mõju organismile. Toitumishäired. Eestlaste toit läbi aegade. Eri rahvaste toitumistraditsioonid ja toiduvalikut mõjutavad tegurid (usk, asukoht jm). Puhastusvahendid, nende omadused ja ohutus. Koosviibimiste korraldamine. Kutsed ja kingitused. Ideede ja võimaluste leidmine erinevate peolaudade kujundamiseks. Kergitusained ja tainatooted. Kalaroad. Soojad kastmed. Vormiroad ja vokitoidud, rahvustoidud.

Tegevused (projektid, õppekäigud, ühistegevused jne):

Lõimumine teiste ainete ja läbivate teemadega:

Suhtluspädevus (sh võõrkeeltepädevus) – teavet kogudes areneb õpilase funktsionaalne kirjaoskus ning täieneb tema tehnoloogiasõnavara. Oma tööd esitledes ja valikuid põhjendades saadakse esinemiskogemusi ning areneb väljendusoskus.

Matemaatikapädevus – õpilane kasutab oma töös loogilist mõtlemist ja matemaatilisi teadmisi. Õpilane arvutab ja mõõdab.

Loodusteaduslik pädevus – töötades erinevate looduslike materjalidega tähendab nende omadustega tutvumist.

Sotsiaalne pädevus – õpilased töötavad ühistel eesmärkidel, mis aitab õppida teistega arvestamist, käitumisreegleid järgima ning oma arvamusi kaitsma.

Kunstipädevus – erinevate esemete disainimine ning valmistamine pakub õpilastele loomingulise eneseväljenduse võimalusi.

Tervise ja kehakultuuri pädevus – praktilistes ülesannetes kinnistub terviseteadlik käitumine, ergonoomika põhimõtete arvestamine ning tervisliku toitumise ja sportliku eluviisi väärtustamine.

Kasutatav õppekirjandus:

A. Pink “Kudumine IV-IX klass”, Saara Kirjastus 2002

A. Pink “Heegeldamine IV-IX klass”, Saara Kirjastus 2004

A. Pink “Õmblemine IV-IX klass”, Saara Kirjastus 2003

A. Pink, K. Teder “Tikkimine. Väike rahvarõivaõpetus IV-IX klass”, Saara Kirjastus 2005

Käsitöö ja kodunduse ainekava, 9. klass

Pädevused klassi lõpuks:

- 1) tunneb rõõmu üksinda ja koos teistega töö tegemisest;
- 2) arutleb töö ja tehnoloogia muutumise üle;
- 3) teostab oma loomingulisi ideid, kasutades selleks sobivaid tehnikaid ja materjale;
- 4) kasutab loovülesannete täitmiseks materjali kogudes nüüdisaegseid teabevahendeid ning ainekirjandust;
- 5) tunneb ja väärtustab rahvaste kultuuripärandit;
- 6) valib tervislikku toitu, koostab tasakaalustatud ja mitmekülgse menüü ning valmistab erinevaid toite.
- 7) analüüsib enda loomingulisi ja tehnoloogiaalaseid võimeid ning teeb valikuid edasisteks õpinguteks;
- 8) tuleb toime koduse majapidamise ja pere eelarvega ning käitub teadliku tarbijana.

Õppekava sisu (teemad, põhimõisted):

Heegeldamine: tutvumine heegeltehnika loominguliste võimalustega – liniku heegeldamine.

Kudumine: kultuuridevahelised seosed, erinevused ja sarnasused. Mitmekultuuriline keskkond, palmikute kudumine.

Tikkimine: tikandi kavandamine ja loomine arvutiga.

Õmblemine: rõiva suurusnumbri määramine, lõikelehe kasutamine ja lõigete paigutamine riidele.

Kodundus: dekoreerimine, meeskonna juhtimine, Toiduainete muutused kuumtöötlemisel, toitainete kadu. Mikroorganismid toidus. Toiduainete riknemise põhjused. Hügieeninõuded toiduainete säilitamise korral. Toidu kaudu levivad haigused. Toitainete säilitamine ja konserveerimine.

Tegevused (projektid, õppekäigud, ühistegevused jne):

Projektõpe (9. klassi tüdrukud – võimalusel tüdrukud ja poisid koos) – Eesti maakonnad.

Lõimumine teiste ainete ja läbivate teemadega:

Suhtluspädevus (sh võõrkeeltepädevus) – teavet kogudes areneb õpilase funktsionaalne kirjaoskus ning täieneb tema tehnoloogiasõnavara. Oma tööd esitledes ja valikuid põhjendades saadakse esinemiskogemusi ning areneb väljendusoskus.

Matemaatikapädevus – õpilane kasutab oma töös loogilist mõtlemist ja matemaatilisi teadmisi. Õpilane arvutab ja mõõdab.

Loodusteaduslik pädevus – töötades erinevate looduslike materjalidega tähendab nende omadustega tutvumist.

Sotsiaalne pädevus – õpilased töötavad ühistel eesmärkidel, mis aitab õppida teistega arvestamist, käitumisreegleid järgima ning oma arvamusi kaitsma.

Kunstipädevus – erinevate esemete disainimine ning valmistamine pakub õpilastele loomingulise eneseväljenduse võimalusi.

Tervise ja kehakultuuri pädevus – praktilistes ülesannetes kinnistub terviseteadlik käitumine, ergonoomika põhimõtete arvestamine ning tervisliku toitumise ja sportliku eluviisi väärtustamine.

Kasutatav õppekirjandus:

A. Pink “Kudumine IV-IX klass”, Saara Kirjastus 2002

A. Pink “Heegeldamine IV-IX klass”, Saara Kirjastus 2004

A. Pink “Õmblemine IV-IX klass”, Saara Kirjastus 2003

A. Pink, K. Teder “Tikkimine. Väike rahvarõivaõpetus IV-IX klass”, Saara Kirjastus 2005